

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Ti Mannakabalin a Dios — Maysa a Panagadal iti Biblia a KJV nga addaan Numero ni Strong

SIASINO NI JESUS SAKBAY TI BETHLEHEM — TI PLURAL A TIMEK, TI ANGHEL TI APO, TI KAYO NGA INAWIT NI ISAAC

Pundasion a Doktrina ti Biblia — ti Ebanghelio ni Jesu-Cristo

NAUNA A SAO

Daytoy a paset ket isaludsudna no siasino ni Jesus, a mangrugi iti panamarsua, sadiay a kinuna ti Dios, "Aramidentayo ti tao a kalanglangantayo." Surotena ti maysa a naawagan nga anghel ti APO, a nakisarak dagiti tattao iti rupanrupa ken inawaganda a Dios. Aggibus daytoy iti kayo a naikabil iti rabaw ni Isaac, ti kakaisuna nga anak nga inayat ni Abraham. Tunggal sungbat ket agtaud iti Biblia mismo, kadagiti sasao ti Biblia mismo.

TALLO A SALUDSOD A SUNGBATAN DAYTOY NGA ADAL:

1. No maymaysa ti Dios, siasino ti "dakami" nga agsasao idia Genesis 1:26?
2. Siasino ti anghel ti APO, a nasarakan dagiti tattao iti rupa ken rupa ken inawaganda a Dios?
3. Ania ti impasimudaag ti kayo a naikarga iti abaga ni Isaac, ti bugbugtong nga anak?

PANGRUGIAN A SANGGAPO

Isaias 9:6 Ta naipasngay kadatayo ti maysa nga ubing, naited kadatayo ti maysa nga anak a lalaki; ket maipabaklayto kenkuana ti panagturay; ken mapanagananto isuna iti Nakaskasdaaw a Mammagbaga, Mannakabalin a Dios, Agnanayon nga Ama, Prinsipe ti Kappia.

NAIYANAK TI MAYSANGA UBING + NAITED TI MAYSANGA ANAK --> TI NAGANNA KET MAAWAGAN ITI MANNAKABALIN A DIOS.

Pito gasut a tawen sakbay ti pannakayanak ni Jesus, adda maysa a mammadto a nagsurat a maawagan daytoy nga ubing iti Mannakabalin a Dios. Nakaidda ni ubing Jesus iti kaanan ti ayup. Basaenyo a sitatalinaed ti bersikulo. Iyeb-ebkas dagiti bersikulo ti intero a mensahe daytoy nga adal.

A. TI DIOS A NANGIBAGA "BAY-ANTAYO" — MAYSA A DIOS, ADDA NASURSO NGEM MAYSA A NAGSAO

A1. Genesis 1:26 Kinuna ti Dios, “Mangaramidtayo iti tao a kalanglangatayo, kas kadatayo. Iturayanda dagiti lames iti baybay, dagiti dingwen, ti entero a daga, ken ti tunggal agkarkarayam a banag iti rabaw ti daga.” (27) Pinarsua ti Dios ti tao a kalanglangana. Iti bukodna a langa, pinarsuana isuna. Pinarsuana ida a lalaki ken babai.

MANGARAMIDTAYO ITI TAO A KALANGLANGATAYO, KAS KADATAYO --> ITI BUKODNA A LANGA.

(Dagiti bukod a panunotko: Basaen ti Genesis 1:26 ken Genesis 1:27 a sangsangkamaysa. Saan a palukayan ti nagdumaan dagiti dua a bersikulo. Ti Genesis 1:26 ket kunana "datayo" ken "kukuatayo." Ti Genesis 1:27 ket kunana "bukodna a langa" ken "pinarsua ti Dios," a agpada a sinasingular. Ibagi ti Biblia dagiti dua a bersikulo nga agkaduada nga awan ti panangibabawi. Basta ibagi laeng ti Biblia dagitoy a dua.)

A2. Genesis 3:22 Kinuna ni Yahweh a Dios, “Ita, nagbalin a kasla kadatayo ti lalaki, ammona ti naimbag ken dakes. Isu nga ita, masapul a saanen isuna a mapalubusan a mangigaw-at iti imana a mangala manipud iti kayo ti biag, kanenna daytoy, ket agbiag iti agnanayon.”

NAGBALIN A KASLA KADATAYO TI LALAKI, AMMONA TI NAIMBAG KEN DAKES.

A3. Genesis 11:7 Umaykayo, bumabatayo ket riribukentayo ti pagsasaoda tapno saanda nga agkikinnaawatan.”

BUMABATAYO KET RIWRIWENTAYO TI PAGSASAODA.

A4. Isaias 6:8 Nangngegko ti timek ti Apo a kunana, “Siasino ti ibaonko; siasino ti mapan nga ibaontayo?” Ket kinunak, “Adtoyak; ibaonnak.”

SIASINO TI MAPAN NGA IBAONTAYO + KET KINUNAK?

(Dagiti personal a panunotko: Kitaen a nasayaat ti Isaias 6:8. Ti Isaias 6:8 ket adda dagitoy dua a langa iti isu met laeng a sentensia: "Siasino ti ibaonko" ken "siasino ti mapan para kadatayo." Ti isu met laeng nga agsasao ket us-usarennan a sangsangkamaysa ti singular a langa ken ti plural a langa. Daytoy ket saan a biddut iti panagsurat. Daytoy ket saan a pananggamang ti Dios iti maysa a plural a sao tapno ideskribirna ti bagina laeng. Ti isu met laeng a pattern ket mapasamak iti adu a daras, iti adu a nadumaduma a libro ti Biblia, iti unay a kaadu ti siglo.)

A5. Deuteronomio 6:4 Denggenyo, Israel: Maymaysa ni Yahweh a Diostayo. **[H259 echad ■]**

DENGGENYO, ISRAEL: MAYMAYSA NI YAHWEH A DIOSTAYO.

(Dagiti personal a panunotko: Iturturayan ti Deuteronomio 6:4 ti intero nga adal. Maysa laeng ti Dios. Awan ti dua a dios. Awan ti tallo a dios. Awan ti adu a dios. Aniaman a bersikulo iti daytoy nga adal a mangipasimudaag iti maikadua a Dios ket biddut ti pannakaipatarusna. Ti Deuteronomio 6:4 ti pagsuboken iti dayta. Paliwem ti sao ti Hebreo nga inusar daytoy a bersikulo para iti "maysa." Ti sao ket echad. Ti echad ket isu met laeng ti sao a naiyusar idi naawagan ti rabii ken bigat a MAYSA nga aldaw, uray no addaan ti aldaw iti dua a paset. Ti echad ket isu met laeng ti sao a naiyusar idi naawagan ti maysa a lalaki ken ni asawana a MAYSA a lasag, uray no dua a tattao ti lalaki ken ti asawana. Ti Biblia ket pinilina ti sao para iti "maysa" a mabalina a mangawat iti ad-adu pay ngem maysa a persona iti uneg dayta. Idi kalpasanna, iti Genesis 1:26, adda naisurat a kinuna ti Dios, "Aramidentayo...")

A6. Isaias 45:5 Siak ni Yahweh, ket awanen ti sabali pay; awanen ti Dios no di siak laeng. Ikkanka iti igam para iti gubat, numan pay saannak nga am-ammo;

SIAK NI YAHWEH + KET AWANEN TI SABALI PAY + AWANEN TI DIOS NO DI SIAK LAENG.

(Dagiti personal a kapanunotak: Ti Isaias 45:5 ibagana ti sabali a paset daytoy a kinapudno. Daytoy nga estudio saanto a liklikan ti Isaias 45:5. Nalawag nga ibagi ti Dios nga awan ti sabali pay a Dios malaksid kenkuana. Aniaman a masarakan daytoy nga estudio kadagiti sumaganad a panid ket saanto a pulos makanayon iti maikadua a Dios. Ti pudno a masarakan daytoy nga estudio ket nakaskasdaaw ken nasaysayaat ngem iti maikadua a Dios. Masarakanto daytoy nga estudio ti maymaysa a Dios a mangipakpakammo iti bagina kadagiti tattao.)

B. TI MAYSA A NAAWAGAN ITI ANHEL NI APO — A NAAWAGAN MET A DIOS

Ti sao a Hebreo a naipatarus a "anghel" ket malak (H4397). Ti kaipapanan ti malak ket maysa a naibaon. Ti malak ket iladawanna ti annongen ti tao a naibaon, saan a ti kasasaadna. Paliwenyo no

B1. NI HAGAR ITI LANGALANG — NGANNAGANANNA ISUNA

Genesis 16:7 Nasarakan isuna ti anghel ni Yahweh iti ayan ti bubon iti danum idiaiy let-ang, ti bubon iti dalan nga agturong idiaiy Sur. **[H4397 malak ■]** (8) Kinunana, “Agar nga adipen ni Sarai, sadino ti naggappuam ken sadino ti papanam?” Ket kinunana, “Itartarayak ti amok a ni Sarai.” (9) Kinuna ti anghel ni Yahweh kenkuana, “Agsublika iti amom a babai, paiturayanka kenkuana iti panagturayna.” (10) Kalpasanna, kinuna ti anghel ni Yahweh kenkuana, “Paaduekto iti kasta-unay dagiti kaputotam, ket adudanto unay a bilangen.”

PAADUEKTO ITI KASTA-UNAY DAGITI KAPUTOTAM, KET ADUDANTO UNAY A BILANGEN.

Genesis 16:13 Kalpasanna, intedna daytoy a nagan kenni Yahweh a nagsao kenkuana, “Sika ti Dios a nakakita kaniak” ta kinunana, “Makakitaak latta kadi, uray kalpasan a nakitanak?”

KALPASANNA, INTEDNA DAYTOY A NAGAN KENNI YAHWEH A NAGSAO KENKUANA.

(Dagiti personal a panunotko: Adda dua a banag idiaiy Genesis 16 a rumbeng a mangpasardeng iti agbasbasa. Umuna, ti maawagan iti "anghel ti APO" ket kunkunana "Paaduekto ti bin-im." Saan a kuna ti anghel ti APO nga "Paaduento ti APO ti bin-im." Ti anghel ti APO ket agsasao kas ti isu met laeng ti mangar-aramid iti panagpaadu. Maikadua, ti mismo a teksto ti Biblia, saan a ti opinion ni Hagar; ket awaganna daytoy anghel ti APO nga "ti APO a nagsao kenkuana." Awagan ni Hagar daytoy met laeng a persona iti "Sika a Dios." Umanamong ti mangisalsalaysay iti libro ti Genesis iti kuna ni Hagar.)

B2. TI IMA IDI ISAAC — AGSAPATA ISU ITI BUKODNA A BAGI

Genesis 22:11 Kalpasanna, inawagan isuna ti anghel ni Yahweh manipud langit a kinunana, "Abraham, Abraham!" ket kinunana, “Adtoyak.” (12) Kinunana, “Saanmo a sagiden ti ubing a lalaki, wenno agaramid iti aniaman a banag a mangdangran kenkuana, ta ita, ammokon nga agbutengka iti Dios, gapu ta saanmo nga impaidam ti anakmo a kakaisuna manipud kaniak.”

GAPU TA SAANMO NGA IMPAIDAM TI ANAKMO A KAKAISUNA MANIPUD KANIAK.

Genesis 22:15 Inawagan ti anghel ni Yahweh ni Abraham iti maikadua a daras manipud langit (16) ket kinunana - daytoy ket sasao a nagtaud kenni Yahweh, “Sinapataak iti bagik a gapu ta inaramidmo daytoy a banag, ken saanmo nga impaidam ti kakaisuna nga anakmo a lalaki, (17) pudno a bendisionankannto ken paaduekto ti kaputotam a kas iti kaadu dagiti bituen sadi langit, ken kas iti darat iti igid ti baybay; ken tagikuaento ti kaputotam ti ruangan dagiti kabusorda. (18) Babaen kadagiti kaputotam ket mabendisionanto amin a nasyon ditoy daga, gapu ta nagtulnogka iti timekko.”

SIK A MISMO NAGSAPATAAK, KINUNA TI APO --> ITI KAPUTOTAM MABENDISIONANTO AMIN NGA NASION ITI DAGA.

(Dagiti personal a panunotko: Panunotenyo dagiti dua a sasao idiaiy Genesis 22:11-18. Ti umuna a sasao ket "Saanmo nga inisem ti anakmo kaniAK." Idatag ni Abraham ti anakna iti Dios. Ti nagsao iti daytoy a sasao kunana a saan nga inisem ti anak manipud iti nagsao. Ti maikadua a sasao ket "Sika ti pagsapataak, kuna ti APO." Idi napalabas a tiempo, agsapata ti maysa a tao babaen ti maysa a natantan-ok ngem isuna. Ti maysa a namarsua a mensahero a mangiyeg laeng iti mensahe ket saan nga agsapata babaen iti bagina. Ti maysa a namarsua a mensahero ket saan nga agpirma iti sapata babaen iti nagan ti tulag ti Dios. Ipakaammo ti Hebreo 6:13 ti rason. Kunaen ti Hebreo 6:13 nga nagsapata ti Dios babaen iti bagina. Kunaen ti Hebreo 6:13 ti rason: "gapu ta awan ti nangatngato pay ngem isuna nga pagsapataanna.")

B3. NAKIBAKKOL NI JACOB ITI MAYS A LALAKI — KET NINAGANANNA TI LUGAR ITI "TI RUPA TI DIOS"

Genesis 32:24 Nabati nga agmaymaysa ni Jacob, ket maysa a lalaki ti nakigabbo kenkuana inggana iti panagsingising ti init. (25) Idi nakita ti lalaki a saanna a maabak isuna, dinapigna ti patong ni Jacob. Naglagisi ti patong ni Jacob kabayatan a makigabgabbo isuna kenkuana. (26) Kinuna ti lalaki, “Palubosannakon, ta sumingsingisingen ti init.” Kinuna ni Jacob, “Saanka a palubosan malaksid no bendisionannak.”

ADDA LALAKI A NAKIDANGDANG KENKUANA --> SAANKA A BAKAWAN, NO SAANNAK NGA BENDISIONAN.

Genesis 32:28 Kinuna ti lalaki, “Ti naganmo ket saanen a Jacob, no di ket Israel. Ta nakibinnalubalka iti Dios ken kadagiti tattao ket nangabakka.” (29) Sinaludsod ni Jacob kenkuana, “Pangngaasim ta ibagam kaniak ti naganmo.” Kinunana, “Apay a salsaludsodem ti naganko?” Ket binendisionanna isuna sadiay. (30) Pinanaganaan ni Jacob ti lugar a Peniel ta kinunana, “Nakitak ti Dios iti rupan-rupa, ket naisalakan ti biagko.”

KAS MAYSA A PRINSIPE, ADDAANKA ITI PANNAKABALIN ITI DIOS --> NAKITAK TI DIOS ITI RUPANRUPA, KEN NATALGEDAN TI BIAGKO.

(Dagiti bukodko a panunot: Ti teksto ti Genesis 32 ket awagana daytoy a tao a "lalaki." Daytoy a lalaki a makikillo kenni Jacob ket ibagana nga adda pannakabalin ni Jacob a KADUANA TI DIOS. Nagan ni Jacob ti daga a "ti rupa ti Dios." Kinuna ni Jacob a naisalakan ti biagna. Dinamag ni Jacob iti daytoy a lalaki ti naganna. Awan ti naawat a nagan ni Jacob, adda laeng sinungbatan a saludsod. Laglagipem daytoy a saan a nasungbatan a saludsod maipapan iti nagan. Agparang manen ti isu met laeng a saludsod, iti sabali a libro ti Biblia, kalpasan ti ginasut a tawtawen.)

B4. TI KAYO A NAPUORAN — TI ANGHEL NGA ISU 'SIAK NGA SIAK'

Exodo 3:2 Nagparang kenkuana ti anghel ni Yahweh sadiay a iti maysa a gil-ayab ti apuy iti bassit a kayo. Kimmita ni Moises, ket adtoy, sumsumged, ngem saan a mapupuruan ti bassit a kayo. (3) Kinuna ni Moises, “Umasidegak ket kitaek daytoy nakaskasdaaw a banag, apay a saan a mapupuruan ti kayo.” (4) Idi nakita ni Yahweh nga umasideg isuna tapno kitaenna daytoy, inawagan ti Dios isuna manipud iti kayo ket kinunana, “Moises, Moises.” Kinuna ni Moises, “Adtoyak.” (5) Kinuna ti Dios, “Saankan nga umas-asideg! Ikkatem ti sapatosmo, ta ti pagtaktakderam a lugar ket daga a naidaton kaniak.” (6) Innayonna, “Siak ti Dios ti amam, ti Dios ni Abraham, ti Dios ni Isaac ken ti Dios ni Jacob. Ket inabbongan ni Moises ti rupana, ta mabuteng isuna a kumita iti Dios.

NAGPARANG TI ANGEL TI APO IDI SILEB TI APUY --> INAWAGAN TI DIOS ISUNA MANIPUD ITI TENNGA TI KAYKAYO.

Exodo 3:14 Kinuna ti Dios kenni Moises, “SIAK TI SIAK.” Kinuna ti Dios. “Masapul nga ibagam kadagiti Israelita, 'Imbaonnak ni SIAK kadakayo.’”

SIAK NGA SIAK --> TI SIAK NGA SIAK TI NANGIBAON KANIAK KADAKAYO.

(Dagiti bukod a kapanunotak: Kuna ti Exodo 3:2 nga ti anghel ni APO. Kuna ti Exodo 3:4 nga ni APO, ken Dios. Isu met laeng ti kayo, isu met laeng ti apuy, ken isu met laeng ti timek nga agparang iti agpada a bersikulo, uppat a bersikulo ti nagbaetan. Saan a pulos nga ibilang ti Biblia daytoy a maysa a kontradiksion. Daytoy met laeng a timek ket intedna kalpasanna ti nagan nga awiten ti Israel iti agnanayon: SIAK NGA SIAK.)

B5. NI MANOAH KEN NI ASAWANA — TI NAGAN A NAKASKASDAAW

Uk-ukom 13:3 Nagparang ti anghel ni Yahweh iti babai ket kinunana kenkuana, “Ita kitaem, saanmo a kabaelan ti agsikog, ken saanka pay a nagan-anak, ngem agsikogkanto ket mangipasngaykanto iti maysa a lalaki.

NAGPARANG TI ANGHEL NI YAHWEH ITI BABAI KET KINUNANA KENKUANA --> NGEM AGSIKOGKANTO KET MANGIPASNGAYKANTO ITI MAYSA A LALAKI.

Uk-ukom 13:17 Kinuna ni Manoa iti anghel ni Yahweh, “Ania ti naganmo, tapno mapadayawandaka inton matungpal dagiti saom?” **[H6383 piliy ■]** (18) Kinuna ti anghel ni Yahweh kenkuana, “Apay a salsaludsodem ti naganko? Nakakaskasdaaw daytoy!”

APAY A SALSALUDSODEM TI NAGANKO? NAKAKASKASDAAW DAYTOY?

Uk-ukom 13:20 Idi nagpangato iti tangatang ti apuy manipud iti altar, nagpangato ti anghel ni Yahweh iti apuy iti altar. Nakita daytoy ni Manoa ken ti asawana ket nagpaklebda iti daga. (21) Saanen a nagparang ti anghel ni Yahweh kenni Manoa wenno iti asawana. Kalpasanna, naammoan ni Manoa nga isuna ti anghel ni Yahweh. (22) Kinuna ni Manoa iti asawana, “Sigurado a matayta, gapu ta nakitata ti Dios!”

TI ANHEL TI APO IMMULI ITI APOY TI ALTAR --> AWAN DUADUANA A MATAYTAYO, TA NAKITAMI TI DIOS.

(Dagiti bukodko a panunot: Tallo a banag ti nalatak iti Uk-ukom 13. Nagdawat ni Manoa iti nagan, kas iti inaramid ni Jacob idi Genesis 32. Naikkat manen ti nagan manipud ken Manoa, ken iti daytoy a gundaway, adda naibaga a rason. Ti Hebreo a sao a naited para iti dayta a rason ket piliy (H6383). Ipatarus ti KJV ti piliy kas "secret" (nalimed). Ti kayat a

sawen ti piliy ket nakaad-adu unay a nakaskasdaaw a saan a maammoan. Ti piliy ket naggapu iti isu met laeng a ramut ti pele (H6382), ti sao a naipatarus a "Nakaskasdaaw" iti Isaias 9:6, sadiay a nanaganan ti ubing a naiyanak para kadatayo. Daytoy met laeng nga anghel ti APO ket simmang-at kalpasanna iti gil-ayab ti altar. Ti bukod a konklusion ni Manoa ket saan a "nakakitatayo iti maysa nga anghel." Ti konklusion ni Manoa ket "nakakitatayo iti Dios.")

B6. TI KAPITAN ITI RUAR TI JERICO — NAGDAYAW, KEN INIKKATNA TI SAPATOSNA

Josue 5:13 Idi asideg ni Josue iti Jerico, timmangad isuna ket adtoy, agtaktakder ti maysa a lalaki iti sangoananna; inuksotna ti kampilanna ket iggemna daytoy. Napan ni Josue kenkuana ket kinunana, “Sika kadi ket para kadakami wenno para kadagiti kabusormi?” **[H8269 sar ■]** (14) Kinunana, “Saan. Ta siak ti kapitan iti buyot ni Yahweh. Immayak ita.” Ket nagpakleb ni Josue tapno agdayaw ket kinunana kenkuana, “Ania kadi ti kayat nga ibaga ti apok iti adipenna?” (15) Kinuna ti kapitan ti buyot ni Yahweh kenni Josue, “Ikkatem dagiti sandaliasmo ta ti lugar a pagtaktakderam ket nasantoan.” Ket kasta ngarud ti inaramid ni Josue.

NAGPAKLEB NI JOSUE ITI DAGA, KEN NAGDAYAW --> IKKATEM TI SAPATOSMO ITI SAKAM; TA TI LUGAR A PAGTAKTAKDERAM KET NASANTOAN.

NAIDUMA A PANNAKAKITA, PADA A ESENA — dua a lallaki naibaga nga ikkatenda dagiti sandaliasda

Exodo 3:5 Kinuna ti Dios, “Saankan nga umas-asideg! Ikkatem ti sapatosmo, ta ti pagtaktakderam a lugar ket daga a naidaton kaniak.”

IKKATEM TI SAPATOSMO, TA TI PAGTAKTAKDERAM A LUGAR KET DAGA A NAIDATON KANIAK.

(Dagiti personal a panunotko: Imutektekan ti isu met laeng a bilin, iti agarup isu met laeng a sasao, a naited iti dua a nagduma a lallaki, ginasut a tawen ti nagbaetanda. Iti sanga, ti bilin ket naggapu iti timek nga inawagan ti teksto iti Biblia iti APO ken Dios. Iti ruar ti Jerico, ti bilin ket naggapu iti maysa a lalaki nga agtaktakder sadiay nga adda kampilan iti imana. Daytoy a lalaki iti ruar ti Jerico ket impalubosna ni Joshua a matnag iti rupana ken agdayaw iti daytoy a lalaki. Daytoy a lalaki iti ruar ti Jerico ket saanna a linapdan ni Joshua nga agdayaw. Idasig dayta iti aramiden ti pudno a naparsua nga anghel no ti maysa a lalaki mangikagumaan nga agdayaw iti anghel. Kinuna ti anghel, "Siak ket padam nga adipen" (Apocalipsis 19:10). Kinuna ti anghel, "agdayaw iti Dios" (Apocalipsis 22:9). Nangikagumaan ni Juan a mangdayaw iti maysa nga anghel iti mamindua. Ti maysa nga anghel ket saanna nga inawat ti panagdayaw ni Juan iti mamindua. Awan ti nangilapdan iti panagdayaw ni Joshua iti ruar ti Jerico.)

B7. ITA, ADDA IBAGA TI BARO A TULAG A NALAWAG UNAY

Juan 1:18 Awan ti tao a nakakita ti Dios uray kaanoman. Ti maysa ken kakaisuna a tao, ti Dios, nga adda iti barukong iti Ama, inyam-ammona isuna. **[G1834 exegeomai ■] [G3439 monogenes ■]**

AWAN TI TAO A NAKAKITA ITI DIOS ITI ANIAMAN A TIEMPO --> TI BUGBUGTONG NGA ANAK TI NANGIPAKAAMMO KENKUANA.

Juan 5:37 Ti Ama a nangibaon kaniak ket nagsaksi maipapan kaniak. Saanyo a nangngeg ti timekna wenno nakita ti langana iti uray ania nga oras.

SAANYO A NANGNGEG TI TIMEKNA WENNO NAKITA TI LANGANA ITI URAY ANIA NGA ORAS.

1 Timoteo 6:16 Isuna laeng iti saan a matay ken agnanaed iti saan a maasitgan a silaw. Awan tao a makakita kenkuana wenno makabael a mangbuya kenkuana. Kenkuana iti dayaw ken agnanayon a pannakabalin. Amen.

AGNAED ITI LAWAG A SAAN A MABALIN NGA ASITGAN TI SIASINOMAN A TAO --> A SAAN A NAKITA WENNO MABALIN A MAKITA TI SIASINOMAN A TAO.

Ita, ikabilmo dagiti dua a paset ti Biblia iti abay-abay ket basaem a sangsangkamaysa dagiti dua a paset.

Kunaen ti Daan a Tulag, iti maulit-ulit, nga NAKITA dagiti tattao daytoy a tao, nagsarita iti daytoy a

tao, nangan iti sanguananna, nakidangadang iti daytoy a tao, ken nagbiag.

Kuna ti Baro a Tulag, a nalawag ken namitlo a daras, nga awan pulos ti nakakita iti Dios nga Ama, ken awan ti makakita iti Dios nga Ama.

Agpada a pudno dagiti dua a sasao. Ti tao a nakita dagiti tattao idi Daan a Tulag ken ti Ama a saan a makita dagiti tattao ket, ngarud, saan a isu met laeng ti maysa a tao. Ibagi ni Juan no siasino ti nakita a tao. Kuna ni Juan a ti nakita a tao ket ti bugbugtong nga Anak, ti Anak nga adda iti barukong ti Ama. Kuna ni Juan a ti bugbugtong nga Anak ti nangiruar iti Dios nga Ama iti lugar a mabalin a makita ti Dios nga Ama.

[NAKITIPON DAGITI VERSES — AWAN TI MAYSA A VERSE A MANGIBAGA ITOY NGA AGMAYSA]

(Dagiti personal a panunotko: Agannad ken agbalinka a napudno ditoy, gapu ta ditoy met la a mabalin nga irugi ti maysa a tao ti agnayon iti Biblia. Ti IMPARANG a nabatad: ti mismo a teksto ti Daan a Tulag ket ngagananna daytoy naibaon a tao a ti Apo ken Dios, ken dagiti tattao a nakisarita iti daytoy naibaon a tao ket kastoy met ti kunaenda. Dayta a paset ket saan a maysa a konklusion. Dayta a paset ket isu ti kunkuna dagiti sasao. Ti NADANON MANIPUD PANANGSILPO DAGITI BERSIKULO: nga daytoy espesipiko a makitkita a tao ket isu ti Anak. Awan ti maysa laeng a bersikulo a kunaenna "ti anghel ti Apo idia Genesis 16 ket ni Jesus." Daytoy a konklusion ket nadanon babaen ti panangyusig ti Juan 1:18, Juan 5:37, ken 1 Timoteo 6:16 iti abay dagiti salaysay ti Daan a Tulag ken panangisaludsod no siasino ti makitkita idi. Dayta ti gapuna nga adda ti tag sadiay, ken agtalinaed ti tag sadiay.)

B8. SUMANGBAY MANEN TI MENSAHERO-A-ISU-NI-APO ITI KAPUSPUSAN TI DAAN A TULAG

Malakias 3:1 “Kitaem! dandanikon nga ibaon ti mensaherok, ket isaganananto ti dalanko sakbay kaniak. Ken ti Apo a birbirokenyo ket kellaatto nga umay iti templona; ken ti mensahero ti katulagan, a pakaay-aywanyo, kitaenyo, umay isuna,” kuna ni Yahweh a Mannakabalin amin. **[H4397 malak ■]**

IBAONKO TI MENSAHEROK + ISUNA TI MANGISAGANA ITI DALAN ITI SANGOANAK --> DAGUS A UMay TI APO ITI TEMPLONA, UY, TI MENSAHERO TI TULAG.

SABALI A PANANGMATMAT, PADPADA A ESENA — ti mensahero a naikari, ken ti mensahero a nailasin

Marcos 1:2 Kas naisurat idia libro ni propeta Isaias a kunana, “Kitaem, ibaonko ti mensaherok nga umun-una ngem sika, a mangisagana iti dalanmo. (3) Ti makintimek iti daydiay umaw-awag nga adda idia let-ang, 'Isaganayo ti dalan ti Apo, pagbalinenyo a nalinteg dagiti pagnaanna.’” (4) Immay ni Juan a nangbautisar idia let-ang ken nangikasaba iti pannakabautisar iti panagbabawi para iti pannakapakawan dagiti basbasol.

ADTOY, IBAONKO TI MENSAHEROK ITI SANGOANAM --> ISAGANAYO TI DALAN NI APO.

(Dagiti bukodko a panunot: Ti Malaquias 3:1 nadakamat ti dua a naibaon a persona iti maysa a bersikulo. Ti maysa a naibaon a persona ket mapan sakbay tapno dalusan ti dalan. Ti sabali a naibaon a persona ket naawagan "ti Apo" ken "ti mensahero ti tulag." Daytoy maikadua a naibaon a persona isu ti umay iti bukod a templo ti Apo. Inrugi ni Marcos ti Ebanghelio ni Marcos babaen ti panangadaw iti dayta a linia manipud iti Malaquias 3:1. Nadakamat ni Marcos a ni Juan ti mangdalous iti dalan, idia let-ang. Daytoy ket nagbati a saan a nadakamat ni Marcos ti maikadua a naibaon a persona iti dayta a punto. Nagpatingga ti Daan a Tulag nga aguray iti maysa a mensahero a isu ti Apo. Nangrugi ti Baro a Tulag iti dayta met laeng a mensahero a magmagna a sumrek.)

C. TI KAYO A NAIKABIL ITI BUGBUGTONG NGA ANAK — ABRAHAM KEN ISAAC ITI BANTAY

C1. Genesis 22:2 Ket kinuna ti Dios, “Alaem ti anakmo, ti kakaisuna nga anakmo, a dungdungoem, ni Isaac, ket mapankayo idia daga ti Moria. Idatonmo isuna a kas daton a mapuoran iti maysa kadagiti bantay sadiay, nga ibagakto kenka.” **[H3173 yachiyd ■]**

ALAEM ITA TI ANAKMO, TI BUGBUGTONGMO NGA ANAK A NI ISAAC, NGA AY-AYATEM --> IDATONMO ISUNA SEGGAAY GABU ITI DATON A MAPUORAN.

C2. Genesis 22:6 Ket innala ni Abraham ti kayo para iti daton a mapuoran ket impabaklay kenni Isaac a putotna. Innalana ti beggang ken ti kutsilyo; ket napanda a dua. **[H6086 ets ■]**

KET INNALA NI ABRAHAM TI KAYO PARA ITI DATON A MAPUORAN KET IMPABAKLAY KENNI ISAAC A PUTOTNA --> KET NAPANDA A DUA.

(Dagiti personal a panunotko: Iti Genesis 22:6, ti ama saan nga aw-awiten ti kayo. Ni Isaac ti mangaw-awit ti kayo a sang-at iti turod. Ni Abraham ipaidananto ni Isaac iti rabaw ti dayta a kayo. Ti Hebreo a sao para iti dayta a kayo ket ets (H6086). Ti ets ket kadawyan a sao para iti sibibiag a kayo. Ti ets ket kasta met ti kadawyan a sao para iti napukan a troso. Ti ets ket isu met laeng ti sao a naaramat para iti kayo ti biag. Ti ets ket isu met laeng ti sao a naaramat para iti kayo iti tengnga ti minuyongan.)

C3. Genesis 22:7 Nagsao ni Isaac kenni Abraham nga amana ket kinunana, “Ama,” ket kinunana, “Adtoyak, anakko.” Kinunana, “Kitaem, adda ditoy ti beggang ken ti kayo, ngem ayanna ti kordero a para iti daton a mapuoran?” (8) Kinuna ni Abraham, “Mangipaayto ti Dios iti kordero a para iti daton a mapuoran, anakko. “Isu nga intuloyda a dua iti napan.

SADINO TI AYAN TI KARNERO PARA ITI DATON A MAPUORAN? --> TI DIOS TI MANGIPAAY ITI KARNERO.

C4. Genesis 22:13 Timmangad ni Abraham ket pagammoan, iti likudanna ket adda kalakian a karnero a naisalat dagiti sarana iti narukbos a kayo. Napan ni Abraham ket innalana ti kalakian a karnero ket indatonna a kas daton a mapuoran imbes a ti anakna a lalaki.

MAYSA A KALAKIAN A KARNERO A NAKAPET DAGITI SARANGOLNA ITI KABAKIRAN --> INDATONNA DAYTOY A KAS DATON A MAPUORAN A SUKAT TI ANAKNA.

Genesis 22:14 Isu a pinanaganaan ni Abraham dayta a lugar iti “Isabet ni Yahweh” ket maibagbaga agingga iti daytoy nga aldaw, “Iti rabaw ti bantay ni Yahweh, maisabetto.”

ITI RABAW TI BANTAY NI YAHWEH, MAISABETTO.

(Dagiti bukodko a panunot: Panunotem manen ti saludsod ti anak idiaiy Genesis 22:7: sadino ti ay-ayup? Sinungbatan ni Abraham ti saludsod. Ti sungbat ni Abraham ket dumanon iti ad-adayo ngem iti ammona. Kinuna ni Abraham, “Ti Dios mismo ti mangikkat iti karnero a maipaay a daton a mapuoran.” Dayta a sasao ket mabalin nga addaan dua a kaipapanan. Ti maysa a kaipapanan ket ti Dios ti mangala iti karnero para iti bukodna a panggun-od. Ti sabali a kaipapanan ket ti Dios ti mangted iti bukodna a bagi kas ti karnero. Ti pudno nga inted ti Dios iti dayta nga aldaw ket maysa a KALDING A KALAKIAN, saan a maysa nga urbon a karnero. Ti kalding a kalakian ket maysa a nataengan a kalakian a karnero. Daytoy a kalding ket natay a kasukat ti anak, natiliw babaen kadagiti sarana. Ti saludsod ni Isaac ket nasungbatan idiaiy bantay iti maysa a kaipapanan. Ti saludsod ni Isaac ket nabati pay laeng a nakalukat iti sabali a kaipapanan. Adda pay laeng nga utang a karnero. Pinanaganaan ni Abraham ti lugar iti maysa a kari iti masakbayan a tiempo: “iti bantay ni APO manmanoto a makita.”)

SABALI A PANNAKAKITA, PADPADA A BUYA — ti anak a nangawit iti kayo, ken ti Anak a nangawit iti krus

Genesis 22:6 Ket innala ni Abraham ti kayo para iti daton a mapuoran ket impabaklay kenni Isaac a putotna. Innalana ti beggang ken ti kutsilyo; ket napanda a dua.

INKABIL NI ABRAHAM TI KAYO ITI BAGI NI ISAAC NGA ANAKNA --> NAGKUYOG A DUA A NAGNA.

Juan 19:17 Kalpasanna, innalada ni Jesus, ket rimuar isuna, a bakbaklayenna ti bukodna a krus, nga agturong iti lugar a maawagan Ti Lugar iti Banga-banga, nga iti Hebreo ket maawagan a Golgota.

KALPASANNA, INNALADA NI JESUS, KET RIMUAR ISUNA, A BAKBAKLAYENNA TI BUKODNA A KRUS, NGA AGTURONG ITI LUGAR A MAAWAGAN TI LUGAR ITI BANGA-BANGA.

Juan 19:18 Inlansada ni Jesus sadiay, ken kaduana ti dua a lallaki, maysa iti tunggal sikigan, nga adda ni Jesus iti tengnga.

SADIAY, INLANSADA ISUNA + NI JESUS ITI TENGNGA.

(Dagiti bukod a panunotko: Maysa nga ama, maysa nga bugbugtong nga anak nga ay-ayaten ti ama, maysa a turod, kayo a naikabil iti bukot ti bukot ti anak, ken ti panagpangato ti anak nga ub-ubaenna dayta a kayo. Nagbalin daytoy a paset iti mamindua idiaiy Biblia. Iti damo, idiaiy Genesis 22, sinardeng ti Dios ti kumpulan. Nangikabil ti Dios iti mangsukat a

kalakian a karnero iti lugar ti anak. Iti maikadua a gundaway, idia y krus, awan ti nangsardeng iti ipapatay. Iti daytoy a gundaway, ti Anak ti nagbalin a sanukat. Kitaenyo pay ti sabali a nagdumaan dagitoy dua a paset. Nagsaludsod ni Isaac, "sadino ti karnero?" Awan ti simmungbat iti saludsod ni Isaac iti dayta nga aldaw. Immay ti sungbat idi agangay, idia y Karayan Jordan, manipud ken ni Juan. Intudo ni Juan ti maysa a lalaki nga um-umay kenkuana.)

C5. Juan 1:29 Iti simmaruno nga aldaw, nakita ni Juan nga um-umay ni Jesus kenkuana ket kinunana, "Kitaenyo, dayta iti Kordero ti Dios a mangik-ikkat iti basol iti lubong!

KITAENYO, DAYTA ITI KORDERO TI DIOS A MANGIK-IKKAT ITI BASOL ITI LUBONG.

C6. Genesis 22:2 Ket kinuna ti Dios, "Alaem ti anakmo, ti kakaisuna nga anakmo, a dungdungoem, ni Isaac, ket mapankayo idia y daga ti Moria. Idatonmo isuna a kas daton a mapuoran iti maysa kadagiti bantay sadiay, nga ibagakto kenka."

Juan 3:16 Gapu ta kasta unay ti panagayat iti Dios iti lubong, intedna ti naidumduma nga Anakna tapno saan a mapukaw ti siasinoman a mamati kenkuana no diket maadaan iti biag nga agnanayon.

[G3439 monogenes ■]

TI BUGBUGTONG NGA ANAKMO, NGA IN-AY-AYATMO --> INTEDNA TI BUGBUGTONG NGA ANAKNA.

C7. Hebreo 11:17 Babaen iti pammati, kalpasan ti pannakapadas ni Abraham, indatonna ni Isaac. Wen, a siraragsak a nangawat iti kari ket indatonna ti kakaisuna nga anakna a lalaki, (18) kenkuana a nakaibagaanna, "Manipud kenni Isaac a maawaganto dagiti kaputotam." (19) Imbilang ni Abraham a kabaelan a pagungaren ti Dios ni Isaac manipud iti patay, ket kas panangiladawan a panangibaga, inawatna ngarud manen isuna.

INDATONNA TI BUGBUGTONG A PUTOTNA A LALAKI --> INBILANGNA NGA KABAEAN TI DIOS A MANGPAGUNGAR KENKUANA, URAY MANIPUD KADAGITI NATAY.

(Dagiti personal a panunotko: Ti nagsurat iti libro ti Hebreo ket us-usarenna ti isu met laeng a Griego a sao para ken Isaac nga us-usaren ni Juan para ken Jesus. Dayta a sao ket "bugbugtong," monogenes (G3439). Ibagi kadatayo ti nagsurat iti Hebreo no ania ti pampunnoten ni Abraham iti dalan a sumang-at iti bantay. Pampunnoten ni Abraham nga kabaelan ti Dios nga ipagungar ti ubing manipud iti patay. Imbagi ni Abraham kadagiti agtutubo a lallaki iti sakaan ti turod, "Siak ken ti ubing ket mapankami idia y ket agdaydayaw, ket agsublikami kadakayo." Namnamaen ni Abraham a makasubli iti sirok ti bantay a kaduana ni Isaac. Naawat manen ni Abraham ni Isaac, kuna ti nagsurat iti Hebreo, "iti maysa a pangyarigan." Ti pangyarigan ditoy ket kayatna a sawen ti maysa a ladawan wenno simbolo. Tallo nga aldaw kalpasan ti bilin, maysa nga anak nga kasla natay a pudno ket nagsubli a sibibiag.)

MAYSA A PAKDAAR MAIPAPAN ITI LUGAR — maysa a mangsuporta a pakdaar, saan a kalatak nga ibagbaga dagiti bersikulo

2 Cronicas 3:1 Kalpasanna, rinugian ni Solomon nga ipatakder ti balay ni Yahweh idia y Jerusalem iti Bantay Moria, a nagparangan ni Yahweh kenni David nga amana. Insaganana ti disso a pinanggep ni David para iti daytoy, iti pagir-irikan ni Ornan a Jebuseo.

KALPASANNA, RINUGIAN NI SOLOMON NGA IPATAKDER TI BALAY NI YAHWEH IDIA Y JERUSALEM ITI BANTAY MORIA.

[NAKITIPON DAGITI VERSES — AWAN TI MAYSA A VERSE A MANGIBAGA ITOY NGA AGMAYSA]

(Dagiti bukodko a panunot: Iti Genesis 22:2, naiturturong ti disso a pinapan ti Dios ken Abraham a kas daga ti Moriah. Iti 2 Chronicles 3:1, naiturturong ti disso a nangipatakderan ni Solomon iti templo a kas bantay Moriah, idia y Jerusalem. Ti bantay a nagsasangaan iti ngannangani a pannakaidaton ni Isaac ken ti bantay ti tunggal naud-udi a daton iti templo ket agpada ngarud ti naganda. Ti Jerusalem ket isu met laeng ti ciudad a nangilansaan dagiti soldado ken Jesus iti ruar ti bakud ti ciudad. Ibagam laeng ti ibagbaga dagiti bersikulo. Saan nga ibaga dagiti bersikulo a ti Golgota ket isu met laeng a bato ti Moriah. Ngem ibaga dagiti bersikulo ti agpada a nagan, ti agpada a bakras dagiti turod, ken ti agpada a ciudad. Kinuna ni Abraham iti bagina, "iti bantay ti APO isuto ti pakakitaan." Insao ni Abraham dagitoy a sasao iti tiempo a masakbayan.)

PANANGRIKEP

Juan 8:56 Nagrag-o ti amayo a ni Abraham a mangkitkita iti aldawko, nakita na daytoy ket naragsak isuna.” (57) Kinuna dagiti Judio kenkuana, “Awan pay iti limapulo a tawenmo, kasanom a nakita ni Abraham?”. (58) Kinuna ni Jesus kadakuada, “Pudno, pudno, ibagak kadakayo, sakbay a naiyanak ni Abraham, ket SIAK.” (59) Pimmidotda kadagiti batbato tapno battuenda isuna ngem naglemmeng ni Jesus ket rimmuar idia y templo.

SAKBAY NGA ADDA NI ABRAHAM, ADDAAK --> KET NANGALADA KADAGITI BATO TAPNO IBATODA KENKUANA.

(Dagiti personal a panunotko: Iyabayem dagitoy dua a buya ket ipalubosmo a ti kinaduma ti mangisuro. Idia y kayo-kayo, ti timek manipud iti apuy kunaenna SIAK. Ilemmeng ni Moises ti rupana idia y kayo-kayo. Idia y templo, maysa a lalaki nga agtaktakder iti sango dagiti tattao kunaenna SIAK. Agpidut dagiti tattao iti bato. Saan a nariribukan dagiti tattao no ania ti kinuna ni Jesus. Naawatan a naan-anay ni Jesus dagiti tattao. Inukom dagiti tattao a maikari iti pannakabato dagiti sasao ni Jesus. Paliwem met a saan a kinuna ni Jesus, "sakbay a naadda ni Abraham, NAGBALINAK." Kinuna ni Jesus SIAK.)

PADAS A PANNUBOK

1. Genesis 1:26 — Ket kinuna ti Dios, Aramidentayo ti tao a kalanglanga tayo:

- a) kas iti langatayo
- b) adtoy, nagimbag unay
- c) iti langa ti Dios pinarsuana isuna

2. Genesis 16:13 — Ket inawaganna ti nagan ti APO a nagsao kenkuana:

- a) Sika a Dios makitkitanak
- b) Nakitak ti Dios iti rupa ken rupa
- c) Adtoy, siak; ibaonnak

3. Exodo 3:14 — Ket kinuna ti Dios ken Moises:

- a) Siak ti Dios ni amam
- b) SIAK ti SIAK
- c) Siak ti APO, ket awan sabali

4. Juan 8:58 — Kinuna ni Jesus kadakuada, Pudno, pudno, ibagak kadakayo:

- a) Ni amana Abraham nagrag-o a nakakita iti aldawko
- b) Sakbay ni Abraham, siak
- c) Awan a pulos ti nakita iti Dios

5. Uk-ukom 13:22 — Ket kinuna ni Manoa iti asawana, Sigurado a mataytayo:

- a) gapu ta maysaak a tao a narugit dagiti bibigko
- b) ta ti lugar a pagtaktakderam ket nasantuan a daga
- c) gapu ta nakitami ti Dios

6. Josue 5:15 — Ket ti kapitan ti buyot ni APO kinunana ken Josue:

- a) Ikkatem ti sapatosmo iti sakam
- b) Sika kadi para kadakami, wenno para kadagiti kabusortayo?
- c) Agsubli ka iti apom a babai

7. Genesis 22:8 — Ti Dios mismo ti mangipaay iti karnero para iti daton a mapuoran:

- a) ken inkabilna daytoy iti babaw ni Isaac nga anakna
- b) isu a napanda a dua a sangsangkamaysa
- c) adtoy ti apuy ken ti kayo

SUNGBAT: 1-a, 2-a, 3-b, 4-b, 5-c, 6-a, 7-b

ANIA TI PAKAIBATAYAN TI DAYTOY ADAL

TI WAGAS NO KASANO NGA ITULDO TI ANNINIWAN TI LAWAG: TI KAYO A NAIKABIL ITI BUKOT NI ISAAC (GENESIS 22:6) KEN TI KRUS A NAIKABIL ITI BUKOT TI ANAK (JUAN 19:17). NAGPARANG TI ANNINIWAN IDIAY BANTAY. NAGPARANG TI BAGI IDIAY RUAR TI SIUDAD.

--> SABALI PAY A TOPIKO: TI "DATAYO" KEN "KUKUATAYO" IDIAY GENESIS 1:26, A NAITIPON ITI "MAYSA NGA APO" IDIAY DEUTERONOMIO 6:4, ILUKATANNA TI SIBUBUKEL A PANAGADAL MAIPAPAN ITI KINADIOS. TI KINADIOS KET MAYMAYSA A DIOS, NGA ADDAAN ITI AMA, TI ANAK, KEN TI ESPIRITU SANTO A NAITURTUREDAN A NAGSINASINA A PERSONA ITI INTERO A BIBLIA. DAYTOY NGA ADAL KET NANGSAGID LAENG ITI GIGID DAYTA A SIBUBUKEL NGA ADAL.

--> MABALIN A PALTIIING: DINAWAT NI JACOB ITI NAKIDANGADANG KENKUANA IDIAY GENESIS 32 TI BUKODNA A NAGAN NGEM SAAN A NAIPAAY (GENESIS 32:29). DINAWAT NI MANOA ITI ANGHEL TI APO TI BUKODNA A NAGAN NGEM NAIBAGA A TI NAGAN KET PILTY (H6383), NAKASKASDAAW UNAY A MAAMMOAN (UK-UKOM 13:18). KALPASANNA KUNA NI ISAIAS A TI UBING A MAIPASNGAY PARA KADATAYO KET MAAWAGAN ITI NAKASKASDAAW, PELE (H6382), MANIPUD ITI ISU MET LAENG A RAMUT (ISAIAS 9:6). TI NAGAN A NAIPULIPOL IDI DAAN A TULAG KET IPAKAAMMO ITA ITI MAYSA NGA UBING. ITI PAGPATINGGAAN TI BIBLIA, AGSAKAY A RUMMUAR ITI LANGIT, ADDA PAY LAENG NAGAN NI JESUS A AWAN TAO A MAKAAAMMO MALAKSID KENKUANA LAENG (APOCALIPSIS 19:12). NAITED TI NAGAN, KET TI NAGAN KET NAUNEG PAY LAENG NGEM TI NAISURO ITI DAYTOY NGA ADAL.

SAO-SAO A GREEK

“bugbugtong nga anak” — **G3439 monogenes** — naiyanak laeng; maymaysa iti kitana; ti kakaisuna iti kitana

Ti Monogenes ket us-usaren maipapan iti Anak. Ti Monogenes ket us-usaren maipapan ken ni Isaac idiy Hebrewo 11:17.

“impakaammo” — **G1834 exegeomai** — mangidalan a rumuar; mangiruar; mangibaga a naan-anay; mangipakaammo

Awan ti nakakita iti Dios. Ti bugbugtong nga Anak ti nangiruar iti Dios iti nalatak a lugar a pakabalinan a makita ti Dios.

IMPULSO A NGA SASAO ITI HEBREO

“anghel / mensahero” — **H4397 malak** — maysa a naibaon; mensahero; anghel

Daytoy a sao pinanaganna ti maysa a baon, saan a maysa a kasigudan a kababalin. Daytoy a sao ausaren para kadagiti lallaki. Daytoy a sao ausaren para kadagiti propeta. Daytoy a sao ausaren para kadagiti nailangitan a parsua. Daytoy a sao nga agmaymaysa ket saanna a pulos ibaga no ANIA ti nabaonan a tao. Daytoy a sao nga agmaymaysa ket ibagana laeng nga adda tao a nabaonan. Ti aglawlaw a teksto ti Biblia ti mangibaga kenka iti nabatbati. Ti aglawlaw a teksto ti Biblia ibagbagana ti nabatbati kadagitoy nga estoria.

“Dios” — **H430 elohim** — Dios; didios; ti pudno a Dios

Ti Elohim ket maysa a pangadu a porma. Ti Elohim ket inaramat manen ken manen para iti maymaysa a pudno a Dios, agraman dagiti singular a verbo. Daytoy mismo a sao ti mangibaklay iti kinapno nga us-usigen daytoy panagadal.

“maysa” — **H259 echad** — maysa; nagkaykaysa; umuna

Echad ti sao iti “Ni APO a Diostayo ket maymaysa nga APO.” Echad met laeng ti sao a naaramat iti rabii ken bigat a naawagan iti MAYSA nga aldaw. Echad met laeng ti sao a naaramat iti panagbalin ti lalaki ken asawana a MAYSA a lasag.

“bugbugtong nga anak” — **H3173 yachiyd** — laeng; maymaysa; agmaymaysa; ay-ayaten

Iti Genesis 22, naawagan ni Isaac a “ti bugbugtongmo nga anak” iti mamitlo a daras. Ti kayat a sawen ti Yachiyd ket ti maymaysa ken awan pagkasukatanna.

“kayo” — **H6086 ets** — maysa a kayo; kayo; troso; tabla; sarukod

Ti Ets ket maysa a Hebrewo a sao a mangsakup iti agpada a sibibiag a kayo ken ti napukan a kayo. Ti Ets ket ti sao para iti kayo nga inkabil ni Abraham iti rabaw ni Isaac.

“palimed / nakaskasdaaw” — **H6383 piliy** — nakaskasdaaw; nakaskasdaaw unay a mabalin a maawatan

Ti Piliy ti sao nga inted ti anghel ni APO ken ni Manoa a mangiladawan iti bukodna a nagan. Ti Piliy ket nagtaud iti isu met laeng a ramut ti nagan a pele idia Isaias 9:6.

“kapitan / prinsipe” — H8269 sar — maysa a panguloen a tao; maysa a pangulo; maysa a kapitan; maysa a prinsipe; maysa a mangiturturay

Ti Sar isu ti titulo nga inangkat ti lalaki nga addaan iti nakabael a kampilan iti ruar ti Jerico.

“SIAK” — H1961 hayah — isu; adda; agbalin

Ti Hayah ket ti ramut a sao iti sirok ti "SIAK NGA ADDA" idia sumsumged a kayo.

SOURCES & CREDITS

Scripture: Ilocano Bible (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).